

літературознавцями все ще презирливо третирується досвід теологічного витлумачення Біблії, хоча теологія як наука в Україні недавно відновлена у своїх споконвічних правах. Це призводить до пишного розростання псевдонаукових концепцій та необмеженого суб'єктивізму в даній сфері: часто, скажімо, "біблійні сюжети" стають важливішими від Біблії – як казав один чеховський професор, важливий не Шекспір, а примітки до Шекспіра. Дане положення вимагає термінових корекцій.

Література

1. Абрамович С. Біблія як форманта філологічної культури.– К. – Чернівці, 2002.
2. Элиаде М. Священные тексты народов мира.– М., 1998.
3. Головащенко С. Біблієзнавство. – К., 2001.
4. Голосовкер Я.Э. Логика мифа. – М., 1987.

Бузинська В.Є.

Чернівецький національний університет

ДО ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ РОБОТИ З ІНШОМОВНИМ ТЕКСТОМ

Навчання рецептивним видам мовленнєвої діяльності студентів-іноземців передбачає вироблення вміння читати іншомовний текст. При цьому одним із проблемних моментів залишається так званий "атомістичний" підхід до засвоєння тексту, за яким реципієнт не здатний збагнути його змісту лише на основі розуміння значення окремо взятих слів.

Виокремлення основних значень слів та зіставлення їх з еквівалентами рідної мови без урахування контекстуального оточення є малопродуктивним і досить трудомістким прийомом. Сучасна методика, крім вербального рівня засвоєння іншомовного тексту, виділяє ще і фрагментарний, що полягає в розумінні словосполучень, частин і цілих речень та груп речень, що не виявляють тісних зв'язків між собою, а також текстового, коли реципієнт розуміє завершені певним чином частини цілого тексту. Однак лише ідейно-смісловий рівень засвоєння тексту дозволяє читачу зрозуміти його загальну ідею й дати йому оціночну інтерпретацію (5, 149).

У зв'язку з цим постала потреба в переорієнтації об'єкта смислового сприйняття. Ним, на нашу думку, повинен бути цілісний текст як структурована одиниця мовлення з її внутрішніми залежностями та зовнішніми формами вираження. Специфічна інтонаційна організація тексту, що проявляється у відповідних

коливаннях тонального контуру, темпоральних характеристиках та ін., постає не тільки як фактор формального вияву, але і як показник внутрішніх виявів, зумовлених структурою й семантикою самого тексту. Ось чому характер інтонування незнайомого тексту може слугувати показником адекватного розуміння внутрішніх смислових відношень у тексті.

З'ясуванню лексико-семантичних відношень сприяє виділення лексичних повторів у вигляді тотожних слів, фразеологізмів чи мовних кліше, що повторюється продовж розгортання тексту, а також слів, об'єднаних загальною тематичною групою.

Членування тексту на тематичні лінії дозволяє виділити серед них основну, тобто таку, що складає смисловий стрижень тексту, і побічні, що відображають просторові, часові та причиново-наслідкові відношення. Таку лінію необхідно підкріплювати виділенням формальних граматичних явищ, що передають внутрішньотекстові зв'язки.

Ефективність роботи з іншомовним текстом досягається за умови проведення ряду тренувальних вправ, що передбачають наступне:

1. Розвиваючи навички читання іншомовного тексту, необхідно підходити до розуміння його як цілісного, зв'язного й структурованого вияву мовленнєвої діяльності людини, що характеризується поєднанням змістового й виражального плану.

2. Вправи, спрямовані на засвоєння виражального плану, покликані розширяти рецептивний лексичний запас студентів, тренувати їх у техніці читання та навчати пасивної граматики.

3. Вправи, призначені для засвоєння змістового плану, мають на меті розкривати зміст окремих фраз та цілих смислових блоків.

4. Здійснюючи фразовий аналіз тексту, необхідно проводити післятекстові супровідні вправи через відповіді на запитання за змістом тексту, його переказ та інші смислові трансформації.

5. Ефективним видом роботи є також попередні вправи, що забезпечують "входження" в текст та продуктивність його подальшого розуміння. Прикладом такої вправи може бути семантична карта тексту, яка служить візуальною опорою в процесі текстової орієнтації. Крім того, засвоєння іншомовного тексту проходитиме більш ефективно з використанням таких прийомів:

- винесення ключових слів у заголовок;
- їх попереднє тлумачення;
- їх виділення (підкреслюючи чи інтонаційно);
- їх повторення в процесі відтворення.

Використання зазначених прийомів полегшить перехід до розуміння текстового рівня, допоможе подолати недоліки "атомарного" й фразового опрацювання лексико-граматичного матеріалу, а також сприятиме досягненню основної мети – загальної структурно-смислової орієнтації в текстовому полі.

Література

1. Агамджанова В.И. Контекстуальная избыточность слова и чтение в условиях ограниченного словаря на заключительном этапе обучения в неязыковом вузе // Иностр.яз. в высш.школе. – Рига, 1973.
2. Артемов В.А. Об интонеме и интонационном варианте // Интонация и звуковой состав. – М., 1965.
3. Гак В.Г. Семантическая структура слова как компонент семантической структуры высказывания // Семантическая структура слова. Психологические исследования. – М., 1971.
4. Леонтьев А.А. Предисловие // Очерки методики обучения чтению на иностранном языке. – Киев, 1977.
5. Очерки методики обучения чтению на иностранных языках / Под ред. И.М. Бермана, В.А.Бухбиндера. – К., 1977.

Буянова М.Г.

Чернівецька гімназія №2

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЕКТ “ЗОЛОТІ СТОРІНКИ РОСІЙСЬКОЇ КЛАСИКИ”

Сучасне суспільство початку ХХІ століття все більше усвідомлює роль освіти в інформатизованому світі, потребує гуманізації та гуманітаризації навчально-виховного процесу. В цих умовах місце і роль предметів естетичного циклу, особливо літератур – зарубіжної, української, російської – значно зростає, тому що вони деякою мірою компенсують прагматизм мислення сучасної молоді доби комп'ютерно-телевізійної цивілізації.

Програми курсу “Зарубіжна література” передбачають творчий підхід вчителя до викладання. Обов'язковий компонент програм доповнюється варіативним, рубриками “Рекомендована література для додаткового читання”, “Уроки додаткового читання”, які надають можливість самостійного вибору вчителя, його індивідуальної самореалізації та адаптації програм до умов конкретної учнівської аудиторії, шкіл різного типу, профілю навчання. Метою варіативного компонента є врахування індивідуально-вікових інтересів школярів.

Презентований педагогічний проект “Золоті сторінки російської класики” – авторський варіант опрацювання “Методичного додатку” до Програми “Зарубіжна література. 5-11 класи” (за редакцією Д.В.Затонського. – Київ, 2001), який допоможе проводити міжпредметні (російська мова, російська література, українська література, Всесвітня історія) зв'язки, використовувати ТЗН, поглиблювати знання з базових предметів, розвивати художні смаки, естетичні потреби мовної особистості гімназиста.